

PRZYJĘTO Zarządzeniem Nr 27
z dnia 8 lutego 2001
Dyrektora STT

SPECJALNA SŁUŻBA ŚLEDCZA REPUBLIKI LITEWSKIEJ

Luty 2001

KODEKS ETYKI

I. GŁÓWNE POSTANOWIENIA

1. Kodeks Etyki Urzędników Specjalnej Służby Śledczej Republiki Litewskiej (dalej zwany Kodeksem Etyki) ustanawia zasady zachowania i współdziałania, zgodnie z którymi postępują wszyscy urzędnicy Specjalnej Służby Śledczej (dalej zwanej STT), wykonując swoje obowiązki służbowe w pracy lub działając na zewnątrz biura.
2. Celem Kodeksu Etyki jest stworzenie owocnego i życzliwego środowiska pracy w STT, rozwijanie szacunku urzędników STT dla współpracowników i innych osób, wzrost poważania urzędników STT, którzy strzegą i ochraniają jednostki, społeczeństwo oraz państwo przed korupcją, zapobiegają korupcji i ujawniają ją.

II. GŁÓWNE POJĘCIA

UŻYTE W KODEKSIE ETYKI

3. Kodeks Etyki stosuje następujące pojęcia:
 - 3.1. *Urzędnikami STT* są funkcjonariusze STT oraz inni urzędnicy publiczni pracujący w STT;
 - 3.2. *Funkcjonariuszem STT* jest urzędnik publiczny powołany na określone stanowisko w Specjalnej Służbie Śledczej do pełnienia funkcji urzędnika rządowego, obdarzony uprawnieniami administracyjnymi stosownymi do jego lub jej pozycji w odniesieniu do osób pod lub ponad jej lub jego kontrolą;
 - 3.3. *publiczne interesy* oznaczają publiczne oczekiwania w odniesieniu do bezstronnych i rzetelnych decyzji podejmowanych przez osoby w centralnej lub lokalnej służbie publicznej;
 - 3.4. *prywatne interesy* oznaczają prywatne ekonomiczne lub nieekonomiczne interesy osób w centralnej lub lokalnej służbie publicznej (lub ich bliskich krewnych), które mogą oddziaływać na proces decyzyjny w trakcie pełnienia ich obowiązków służbowych;

- 3.5. *konflikt interesów* oznacza sytuację, w której osoby w centralnej lub lokalnej służbie publicznej, podczas wykonywania obowiązków lub poleceń, są zobowiązane do podjęcia decyzji lub uczestnictwa w podejmowaniu decyzji lub wykonania poleceń związanych z ich prywatnymi interesami;
- 3.6. *znieśławieniem* jest umyślna fałszywa informacja, opublikowana lub publicznie wypowiedziana, która narusza czyjaś reputację lub dobre imię;
- 3.7. *kierownictwem STT* jest dyrektor i zastępcy dyrektora;
- 3.8. *bliskimi krewnymi* są rodzice (przybrani rodzice), dzieci (przybrane dzieci), bracia oraz siostry, wstępni, wnuki oraz małżonek.

III. PRZEPISY OGÓLNE

4. Urzędnicy STT:
 - 4.1. szanują oraz przestrzegają Konstytucji Republiki Litewskiej, ustaw oraz innych aktów prawnych, wypełniają wszystkie obowiązki obywatela Republiki Litewskiej;
 - 4.2. szanują złożoną przysięgę i uwzględniają zaufanie, jakim zostali obdarzeni przez Republikę Litewską;
 - 4.3. chronią honoru i powagi STT;
 - 4.4. postępują w sposób, który nie uwłacza lub kompromituje godność pracownika STT;
 - 4.5. nie nadużywają urzędu w kontaktach z kolegami lub innymi osobami;
 - 4.6. szanują Konstytucyjne prawa i wolności, nie naruszają i nie ograniczają praw i wolności innych osób, z wyjątkiem wykonywania władzy funkcjonariusza STT przewidzianej przez prawo;
 - 4.7. powstrzymują się przed komentowaniem określonych zadań, wykonywanych przez nich lub ich kolegów, a także ich osobistych i zawodowych relacji; wyrażają uzasadnioną krytykę w taktowny sposób;
 - 4.8. stanowią przykład obywatelskiego zachowania podczas podejmowania decyzji lub działań;
 - 4.9. niezależnie od prywatnych interesów, wykonują wszystkie społeczne oraz moralne obowiązki, będąc świadkiem lub uczestnicząc w kryzysowej sytuacji (np. wypadek, przestępstwo lub podobne zdarzenie), tj. wzywają odpowiednie służby na pomoc lub w celu dochodzenia, zabezpieczają miejsce w zakresie w jakim to możliwe dla odpowiednich organów w celu jak najlepszego przeprowadzenia dochodzenia, minimalizują skutki, zapewniają otrzymanie natychmiastowej pomocy medycznej osobom, które jej potrzebują;
 - 4.10. kierują się powszechnie akceptowanymi normami etycznymi oraz stanowią przykład postępowania, dyscypliny i kultury dla innych osób;
 - 4.11. komunikują się z ludźmi z szacunkiem, w uprzejmy sposób, są cierpliwi, dobrze wychowani, dokładni oraz punktualni, wykazują dużą troskę o ich język, a także o schludny wygląd;
 - 4.12. powstrzymują się przed nadmiernym spożywaniem alkoholu, przed zażywaniem narkotyków lub substancji psychotropowych;

- 4.13. dbają o swoje rodziny, krewnych oraz o bycie dobrym przykładem dla swoich dzieci;
- 4.14. są świadomi swojego stanu zdrowia;
- 4.15. interesują się życiem kulturalnym oraz, jeśli to możliwe, biorą udział w różnych wydarzeniach kulturalnych, poświęcają czas na ogólne, zawodowe oraz kulturalne samokształcenie.
- 4.16. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia pracownika STT lub innej osoby, lub w przypadku uzasadnionego podejrzenia o możliwość niepowodzenia zadania, pracownik STT może naruszyć niektóre przepisy niniejszego rozdziału, nie naruszając innych aktów prawnych, które stanowią, że takie naruszenie może być usprawiedliwione obiektywnymi oraz uzasadnionymi powodami.

IV. POSTĘPOWANIE URZĘDNIKÓW SPECJALNEJ SŁUŻBY ŚLEDCZEJ PODCZAS WYKONYWANIA OBOWIĄZKÓW SŁUŻBOWYCH

5. Podczas wykonywania obowiązków służbowych, urzędnik STT kieruje się Konstytucją Republiki Litewskiej, Ustawą o Uregulowaniu Publicznych i Prywatnych Interesów w Służbie Publicznej, Ustawą o Służbie Publicznej, innym ustawodawstwem, międzynarodowymi traktatami obowiązującymi Republikę Litewską, Kodeksem Etyki; ponadto funkcjonariusz STT przestrzega Ustawy i Statutu Specjalnej Służby Śledczej Republiki Litewskiej.
6. Urzędnicy STT:
 - 6.1. działają w sposób nienaruszający zasad legalności, przepisów prawa, równości, jawności oraz poufności;
 - 6.2. chronią tajemnicę państwowej oraz tajemnicę służbowej, a także zachowują poufność źródeł informacji;
 - 6.3. są uważni i staranni w zapewnieniu praw i interesów prawnych osób zatrzymanych, nie pouczają, pozostają opanowani;
 - 6.4. podczas wykonywania swoich obowiązków, nie wpływają na innych poprzez wyrażanie swoich politycznych lub religijnych, rasowych przekonań, orientacji seksualnej, pozycji społecznej, powstrzymują się od agitacji;
 - 6.5. obiektywnie oceniają informacje przekazane przez osobę odczuwającą stres, szok lub bezsilność;
 - 6.6. podczas podejmowania decyzji sięgają do istoty sprawy, unikają pośpiechu oraz powierzchowności;
 - 6.7. są samokrytyczni, biorą odpowiedzialność za popełniane błędy i podejmują wszelkie starania w celu ich naprawy;
 - 6.8. podejmują wszelkie starania aby wykonywać swoją pracę zgodnie z zasadami dobrej woli, przyzwoitości, godności, moralności, uczciwości, wzajemnego szacunku, zaufania i bezstronności;

- 6.9. wykorzystują dokumenty w zgodzie z wymogami ustawodawstwa i innych aktów prawnych, a także zasad wypełniania dokumentów i stosowania odpowiedniego języka;
- 6.10. podnoszą kwalifikacje zawodowe poprzez zbieranie osobistych doświadczeń, czytanie specjalistycznych książek, branie udziału w różnych seminariach, kursach szkoleniowych, etc.;
- 6.11. popierają inicjatywę osób prawnych oraz osób fizycznych wdrożenia środków zapobiegających korupcji;
- 6.12. szanują wolność słowa każdej jednostki, a także prawo do otrzymywania i rozpowszechniania informacji, wdrażania ich zgodnie z Konstytucją Republiki Litewskiej, Ustawą o Specjalnej Służbie Śledczej, Statutem Specjalnej Służby Śledczej, Ustawą o Informacji Publicznej, Ustawą o Służbie Cywilnej, Ustawą o Państwowych i Zawodowych Tajemnicach, a także innymi ustawami i aktami prawnymi Republiki Litewskiej;
- 6.13. podczas wykonywania zadań, współpracują z innymi instytucjami i organizacjami Republiki Litewskiej;
- 6.14. okazują swoją odznakę lub legitymację tylko podczas wykonywania obowiązków zawodowych oraz tylko w zgodzie z procedurą ustanowioną przez akty prawne, ponadto sprawują nad nią szczególną opiekę;
- 6.15. funkcjonariusz STT przechowuje i używa broni ściśle zgodnie z ustanowionymi procedurami i warunkami.

V. WSPÓŁDZIAŁANIE URZĘDNIKÓW STT Z ICH WSPÓŁPRACOWNIKAMI

7. Urzędnicy STT:
 - 7.1. kierują się zasadą solidarności zawodowej;
 - 7.2. współdziałają ze swoimi współpracownikami z szacunkiem oraz w taktowny sposób; pamiętają zasadę, że każda osoba ma prawo do posiadania własnej opinii odnośnie każdej sprawy;
 - 7.3. promują wzajemne zaufanie oraz unikają jakichkolwiek form prześladowania: poniżania, znieważania, obmawiania, zniesławiania, uwłaczania, umniejszania znaczenia pracy kolegów lub ich dóbr;
 - 7.4. podczas wykonywania ich zadań lub poleceń, dostarczają kolegom wszelkich informacji, które powinni posiadać w związku z charakterem ich pracy;
 - 7.5. chętnie dzielą się wiedzą specjalistyczną z tymi, których kwalifikacje i doświadczenie zawodowe są niewielkie;
 - 7.6. powstrzymują się przed ingerowaniem w pracę kolegów, nie wykazują ciekawości, jeżeli nie jest to uzasadnione, przy sprawach lub dochodzeniach prowadzonych przez kolegów, umyślnie lub z innych powodów nie wprowadzają ich w błąd;
 - 7.7. nie prowokują sytuacji, w której kolega mógłby się poczuć przymuszony do ujawnienia informacji osobie nieuprawnionej do jej otrzymania.

VI. UREGULOWANIE PUBLICZNYCH I PRYWATNYCH INTERESÓW URZĘDNIKÓW STT

8. Urzędnicy STT:
 - 8.1. działają w taki sposób, że ich rodzinne, społeczne oraz inne relacje nie narażają Służby na niebezpieczeństwo (ich pracy) lub kolidują z ich bezpośrednimi obowiązkami;
 - 8.2. stwierdzając, że muszą podjąć pewne działanie skierowane przeciwko ich członkom rodzin, krewnym, kolegom lub partnerom biznesowym, - informują bezpośredniego przełożonego lub kierownictwo STT o pojawiających się okolicznościach na piśmie;
 - 8.3. nie są podatni na niezgodne z prawem wpływy władzy rządowej, urzędników, środków masowego przekazu, społeczeństwa lub jednostek;
 - 8.4. nie przyjmują upominków, usług lub innych form uprzejmości, jeśli tego typu zachowanie jest próbą wywarcia wpływu;
 - 8.5. w przypadku potencjalnego konfliktu interesów – powstrzymują się przed wykorzystaniem funduszy lub usług dostarczonych przez osobę prawną lub osobę fizyczną biorącą udział w jakiegokolwiek finansowej lub handlowej działalności poprzez nadużywanie stanowiska lub wykorzystywanie wiedzy specjalistycznej pozyskanej w pracy dla osobistego zysku.

VII. DODATKOWE WYMOGI DLA KIEROWNICTWA SPECJALNEJ SŁUŻBY ŚLEDCZEJ

9. Kierownictwo STT:
 - 9.1. podejmuje starania w celu tworzenia dobrego i przyjaznego środowiska pracy, zapobiega konfliktom, eliminuje przyczyny różnic, traktuje swoich podwładnych z szacunkiem;
 - 9.2. stara się rozdzielać obciążenie pracą w równym stopniu, tak aby jak najlepiej wykorzystać możliwości oraz kwalifikacje zawodowe każdego z pracowników STT;
 - 9.3. nie okazuje preferencji i niechęci w stosunku do urzędników STT, ocenia swoich podwładnych obiektywnie;
 - 9.4. zachęca urzędników STT do wyrażania opinii, oraz słucha co mają oni do przekazania;
 - 9.5. okazuje stosowne uznanie dla osiągnięć zawodowych urzędników STT, publicznie ogłasza nazwiska najbardziej wyróżniających się pracowników;
 - 9.6. w przypadku popełnienia błędów i zaniechań przez pracowników STT, wyraża naganę w taktowny sposób.

VIII. PZEPISY KOŃCOWE

10. Przestrzeganie Kodeksu Etyki jest obowiązkiem honorowym każdego pracownika STT.
11. Kontrolę przestrzegania Kodeksu Etyki prowadzą naczelne jednostki strukturalne STT.
12. Każdy pracownik STT bierze odpowiedzialność za naruszenie jakiegokolwiek z wymogów Kodeksu Etyki, zgodnie z procedurą ustanowioną przez przepisy prawa.
13. W przypadku naruszenia jakiegokolwiek z wymogów Kodeksu Etyki, prowadzi się wewnętrzne dochodzenie, zgodnie z przyjętą procedurą.
14. Spory związane z karami dyscyplinarnymi nałożonymi za naruszenie Kodeksu Etyki rozstrzygane są w sposób ustanowiony przez przepisy prawa.

ZOBOWIĄZANIE

Ja, _____ ,
(nazwisko)

pracownik Specjalnej Służby Śledczej Republiki Litewskiej, zapoznawszy się z Kodeksem Etyki Urzędników Specjalnej Służby Śledczej Republiki Litewskiej, zgadzam się z jego postanowieniami oraz jestem zobowiązany do działania zgodnie z wymogami Kodeksu Etyki, oraz do wzięcia odpowiedzialności za ich naruszenie.

Data: _____

(podpis)

UWAGA: niniejsze ZOBOWIĄZANIE umieszcza się w aktach personalnych pracownika Specjalnej Służby Śledczej.